

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/1385: ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞ ΟΙΚΕΙΩΝ ΒΙΑΣ

Η **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1385** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, παρέχει ένα **ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας σε ολόκληρη την Ένωση**. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενίσχυση και τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον ορισμό των σχετικών ποινικών αδικημάτων και ποινών, την προστασία των θυμάτων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την υποστήριξη των θυμάτων, την ενισχυμένη συλλογή δεδομένων, την πρόληψη, τον συντονισμό και τη συνεργασία. Τα κυριότερα σημεία της Οδηγίας είναι τα εξής:

- ❖ Στην έννοια της «**βίας κατά των γυναικών**», περιλαμβάνονται όλες οι πράξεις έμφυλης βίας, οι οποίες στρέφονται κατά γυναίκας ή κοριτσιού επειδή είναι γυναίκα ή κορίτσι, ή που πλήττουν δυσανάλογα γυναίκες ή κορίτσια, που έχουν ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται να προκαλέσουν σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή ταλαιπωρία,

- συμπεριλαμβανομένων των απειλών διάπραξης τέτοιων πράξεων, του καταναγκασμού ή της αυθαίρετης στέρησης της ελευθερίας, είτε στη δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή.
- ❖ Στην έννοια της «**εξ οικείων βίας**», περιλαμβάνονται όλες οι πράξεις σωματικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εντός της οικογένειας ή της οικιακής μονάδας, ανεξάρτητα από βιολογικούς ή νομικούς οικογενειακούς δεσμούς, ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων, ανεξάρτητα από το αν ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί την ίδια κατοικία με το θύμα.
 - ❖ Στον κατάλογο των αδικημάτων που αφορούν τη γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών και την εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής, εντάσσονται: ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, ο καταναγκαστικός γάμος (εξαναγκασμός ενός ενήλικα ή παιδιού να συνάψει γάμο/ δελεασμός ενήλικα ή παιδιού στο έδαφος κράτους άλλου από εκείνο στο οποίο διαμένει με σκοπό να εξαναγκαστεί να συνάψει γάμο), μη συναινετική κοινοχρησία υλικού προσωπικής φύσης ή παραπονημένου υλικού (διάθεση στο κοινό/παραγωγή ή παραποίηση ή αλλοίωση/απειλή διάθεσης εικόνων βίντεο ή παρόμοιου υλικού που απεικονίζει άσεμνες σεξουαλικές δραστηριότητες ή τα απόκρυφα μέρη ενός προσώπου χωρίς τη συναίνεσή του), παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση (εκ προθέσεως και χωρίς τη συναίνεση του άλλου προσώπου, παρακολούθηση με σκοπό την ιχνηλάτηση ή την επιτήρηση των κινήσεων και δραστηριοτήτων του), κυβερνοπαρενόχληση, κυβερνοϋποκίνηση βίας ή μίσους. Για τα αδικήματα αυτά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι επιβάλλονται αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές.
 - ❖ Στον ως άνω κατάλογο ποινικών αδικημάτων, προστίθενται στοιχεία που συνιστούν **επιβαρυντικές περιστάσεις**, όπως λ.χ κατ' επανάληψη διάπραξη, όταν το θύμα είναι ευάλωτο λόγω ειδικών περιστάσεων, όταν διαπράχθηκε ενώπιον παιδιού ή με απειλή όπλου, όταν διαπράχθηκε κατά πρώην ή νυν συζύγου/ συντρόφου ή όταν διαπράχθηκε με κατάχρηση αναγνωρισμένης θέσης εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής.
 - ❖ Η Οδηγία θεσπίζει **κανόνες**, αναφορικά με τα **δικαιώματα των θυμάτων** κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, πριν, κατά και για ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα μετά την ποινική διαδικασία. Μεταξύ των δικαιωμάτων αυτών, προβλέπονται η δυνατότητα καταγγελίας μέσω διαδικτύου ή άλλων προσβάσιμων τεχνολογικών μέσων, η αναφορά πράξεων βίας από οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο γνωρίζει ή

υποψιάζεται καλόπιστα την τέλεση της πράξης, η καταγγελία από επαγγελματίες του τομέα υγείας, η διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων για τον προσδιορισμό τόσο των αναγκών προστασίας των θυμάτων (επικεντρώνονται στον κίνδυνο που προέρχεται από τον δράστη ή τον ύποπτο) όσο και των αναγκών υποστήριξης, η έκδοση επείγουσών εντολών απαγόρευσης, περιορισμού και προστασίας, η προστασία της ιδιωτικής ζωής του θύματος, η διεκδίκηση αποζημίωσης από το θύμα για τις ζημιές που προκλήθηκαν από αδικήματα βίας.

- ❖ Στην Οδηγία προβλέπονται **ειδικότερα μέτρα για την υποστήριξη των θυμάτων**, ειδικά στην περίπτωση των παιδιών, όπου πρέπει να είναι εξειδικευμένη και κατάλληλη για την ηλικία τους, τις αναπτυξιακές τους ανάγκες, με απόλυτο σεβασμό στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Επιπλέον τα κράτη μέλη, οφείλουν να δημιουργούν και διατηρούν ασφαλείς χώρους που επιτρέπουν ασφαλή επαφή μεταξύ του παιδιού και του προσώπου που ασκεί τη γονική μέριμνα το οποίο είναι δράστης ή ύποπτος βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, στον βαθμό που ο ασκών τη γονική μέριμνα έχει δικαίωμα επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εποπτεία, κατά περίπτωση, από εκπαιδευμένους επαγγελματίες, με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 έχει **τεθεί σε ισχύ από 13.06.2024** (20η μέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και **τα κράτη μέλη οφείλουν να την ενσωματώσουν στην εσωτερική τους έννομη τάξη, μέχρι 14.06.2027**.

Μαρία Αικατερίνη Δ. Παπαδοπούλου
Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ Ιστορίας και Θεωρίας Δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Αστικού δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Εμπορικού Δικαίου, Νομική Σχολή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

